

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამა ასირიოლოგიაში

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ასირიოლოგია Assyriology

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა
ბაკალავრი BA in Humanities

პროგრამის კოორდინატორი: სრული პროფესორი ირინე ტატიშვილი

პროგრამის ანალოგიები:

მიუნხენის უნივერსიტეტი (გერმანია) <http://www.assyriologie.lmu.de/>

ბერლინის დამოუკიდებელი უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.fu-berlin.de/studber/studium/faecher/altorientalistik.html>

ბოხუმის უნივერსიტეტი (გერმანია) <http://www.ruhr-uni-bochum.de/Info-1-Philo.html>

ერლანგენის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-erlangen.de/~p2orient/assyriologie/>

ფრაიბურგის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-freiburg.de/aorient/philhome.html>

ჰაიდელბერგის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-heidelberg.de/institute/fak8/ASSY>

იენის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-jena.de/fsu/fober/fophil.html#070>

კოლნის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-koeln.de/phil-fak/orient/fachgebi/altorien/altori.html>

ლაიპციგის უნივერსიტეტი (გერმანია) <http://www.uni-leipzig.de/fak/gesch1.htm>

მარბურგის უნივერსიტეტი (გერმანია) <http://www.uni-marburg.de/fb11>

მიუნსტერის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-muenster.de/Philologie/Welcome-d.html>

ტიუბინგენის უნივერსიტეტი (გერმანია) <http://www.uni-tuebingen.de/uni/a11>

ვურცბურგის უნივერსიტეტი (გერმანია)

<http://www.uni-wuerzburg.de/vv/aktuell/phil.html>

ჩიკაგოს უნივერსიტეტი (ამერიკა)

ვანდერბილტის უნივერსიტეტი (ამერიკა)

<http://oi.uchicago.edu/OI/default.html> <http://www.vanderbilt.edu/jewishstudies/>

ტექსასის უნივერსიტეტი (ამერიკა) <http://www.utexas.edu/cola/centers/lrc/>

საბაკალავრო პროგრამის მიზანი:

ასირიოლოგია ანუ უძველესი აღმოსავლური ცივილიზაციების შესწავლა, წარმოადგენს რიგი დისციპლინების სინთეზს. იგი მოიცავს ძირითადი დარგების - აქადოლოგიისა და შუმეროლოგიის - გვერდით მონათესავე მიმართულებებს ხეთოლოგიას, ხურიტოლოგიას, ურარტოლოგიას, ბიბლიური ხალხების კულტურას და იგი კომპლექსურ დარგად წარმოგვიდგება, რაც გულისხმობს ზემოაღნიშნული ცივილიზაციების ენების, დამწერლობების, ლიტერატურის, რელიგიისა და სხვა ასპექტების შესწავლას. მეცნიერების თეორიის დასავლური გაგებით, ასირიოლოგი არის ლინგვისტური, ფილოლოგიური, წყაროთმცოდნეობითი კომპეტენციის მქონე სპეციალისტი. შესაბამისად, ასირიოლოგიის დასაუფლებლად აუცილებელია მთელი რიგი ინტერდისციპლინარული უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება, სხვადასხვა ხასიათის ლექციური თუ ინტერაქტიული ტიპის სემინარებთან ერთად სტუდენტმა უნდა გამოიმუშავოს დამოუკიდებელი კვლევის უნარი, შეზავებული ორიგინალურ ხედვასთან და წარმოსახვის უნართან, რათა შეძლოს ისტორიული რეალობის აღდგენა და ეპოქის რეკონსტრუქცია. ამასთან, არანაკლებ მნიშვნელოვანია წერის, ლოგიკური მსჯელობისა და სამეცნიერო თუ ორიგინალური ტექსტების კითხვისა და ანალიზის უნარ-ჩვევის გამომუშავებაც.

საქართველოში ასირიოლოგიის სახელოვან ტრადიციებს განაპირობებს უპირველესად ის ფაქტი, რომ ქართულ კულტურაში დაღეჭილია უძველესი აღმოსავლური ცივილიზაციების ფილოლოგიური, ლინგვისტური და ისტორიულ-კულტუროლოგიური ელემენტები, რომელთა შესწავლა გარკვეულწილად გასაღებია უძველესი მსოფლიო ცივილიზაციების შესწავლისა.

XXI საუკუნეში განსაკუთრებით გაიზარდა ინტერესი ცივილიზაციათა პერიფერიების მიმართ, რასაც მოწმობს იუნესკოს ეგიდით ჩატარებული და განხორციელებული პროექტები. დასავლური მეცნიერების დიდ ინტერესს იწვევს საქართველოში აღმოჩენილი ძველადმოსავლური ცივილიზაციების ისტორიულ-არქეოლოგიური, ეპიგრაფიკული თუ ლინგვისტური ძეგლები, რაც, თავისთავად, პერსპექტიულია ქვეყანაში სამეცნიერო ტურიზმის განვითარებისათვის.

საბაკალავრო პროგრამაში სწავლება წარმართება ორი ძირითადი მიმართულებით: გარკვეული კურსები დაეთმობა დარგის კვლევის თეორიულ საფუძვლებს და მეთოდებს (კონტექსტუალური კვლევა, ეთნოკულტურული კვლევა, ჰერმენევტიკა, კვლევის ტოპოგრაფიული მეთოდი, პროსოპოგრაფია, პოსტპროცესუალური არქეოლოგია და სხვ.) და მეორე, ცალკეული კურსები დაეთმობა წმინდა ემპირიული მასალის შესწავლა-დამუშავებას (კონკრეტული ფილოლოგიურ-ისტორიულ-კულტურული მოდელები, საზოგადოების

განვითარების კონკრეტული ეტაპები, ენის ევოლუციის ეტაპები, ინტერკულტურული მიმართულებები და კავშირები).

ბაკალავრიატში წარმოდგენილი კურსების მიზანია ცოდნის მიღება კვლევითი ელემენტის მაღალი მაჩვენებლით, რაც გულისხმობს ძველადმოსავლური ენების და, უწინარეს ყოვლისა, შუმერული, აქადური (აშურულ-ბაბილონური) და ხეთური ენების საფუძვლიან შესწავლას, ტექსტების ფილოლოგიურ ლინგვისტურ ანალიზს, წყაროებზე მუშაობას, გლიპტიკის, პალეოგრაფიული და ეპიგრაფიული მასალის შესწავლას, წყაროთმცოდნეობის ბაზის გაფართოებას.

სწავლის მოსალენელი შედეგი:

<p>საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს შეიძინოს ცოდნა, გამოიმუშავოს შესაბამისი უნარები და მოახდინოს მათი დემონსტრირება შემდეგი მიმართულებით.</p>	<p>სწავლება, სწავლა და შეფასება</p>
<p>I. ცოდნა და გაცნობიერება</p> <ul style="list-style-type: none"> • ბაზისური ცოდნა ძველადმოსავლური საზოგადოებების სხვადასხვა ასპექტებისა და მიმართულებების თვალსაზრისით; • ინტერდისციპლინარულ კონტექსტში თავიანთი ცოდნისა და სამეცნიერო უნარ-ჩვევების დახმარებით საკუთარი მოსაზრება-კონცეფციის ჩამოზალიბება (არტეფაქტების იდენტიფიკაცია, წარწერების წაკითხვა, კულტურულ-რელიგიური კონტექსტის ანალიზი-დადგენა, კულტურული სინთეზები და სხვ.); • დღევანდელ ისტორიულ მდგომარეობადა და წარსულს შორის კავშირის კრიტიკული აღქმა; • ბაზისური ცოდნა ძველი საზოგადოებების ფართო, დიაქრონულ ჩარჩოებში. <p>II. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები</p>	<p>სწავლება: ლექცია-სემინარი სწავლა: ინტერაქტიული, დამოუკიდებელი შეფასება: გამოცდა</p> <p>სწავლება: ლექცია-სემინარი</p>

<p>სხვა ექსპერტებთან პროფესიონალური თანამშრომლობის უნარ-ჩვევები;</p> <ul style="list-style-type: none"> • სწავლის გაგრძელება მაგისტრატურის საფეხურზე; • პროფესიული თვითსრულყოფა; • სპეციალობის შეცვლა და სწავლის გაგრძელება მონათესავე დარგების ფარგლებში. 	<p>სწავლა: ინტერაქტიული, დამოუკიდებელი შეფასება: გამოცდა</p>
<p>III. ზოგადი/ტრანსფერული უნარები</p> <p>კოგნიტიური უნარები ბაკალავრს ესმის დარგი კონცეპტუალურ დონეზე, შეუძლია ლოგიკური აზროვნება, კრიტიკული კვლევა, როგორც დამოუკიდებლად, ასევე ჯგუფურად</p> <p>მეთოდოლოგიური უნარები ისტორიული ტექსტებისა და ორიგინალური დოკუმენტების კითხვის უნარი უცხო ენაზე, რათა სტუდენტმა სათანადოდ შეაჯამოს, ციტირება მოახდინოს და კატალოგის გაკეთება შეძლოს</p> <p>ტექნოლოგიური უნარები ბაკალავრი იზიარებს ყველა იმ პროფესიული ეთიკის საერთაშორისო ნორმებს, რაც დაცულია მსოფლიო საავტორო უფლების დაცვის ე.წ. “კოპირაითის”, დამოწმების და ციტირების სტანდარტებით (MLA)</p> <p>ლინგვისტური უნარები</p> <ul style="list-style-type: none"> • მშობლიურ ენაზე კომუნიკაცია ისტორიოგრაფიისათვის სახასიათო ტექნიკისა და ტერმინოლოგიის გამოყენებით; • საკუთარ ენაზე წერის უნარი და სხვადასხვა ტიპის ისტორიოგრაფიული წერის გამოყენების უნარი <p>სოციალური უნარები საკუთარი პროფესიული დაკვნების საჯარო</p>	<p>სწავლება: ლექცია-სემინარი სწავლა: ინტერაქტიული, დამოუკიდებელი შეფასება: გამოცდა</p>

დეკლამაციის უნარი	
სისტემური უნარები სწავლის დამოუკიდებლად გაგრძელება, პროფესიული თვითსრულყოფა	

დასაქმების სფერო :

უნივერსიტეტის კურსდამთარგმნულს, რომელსაც აქვს ასირიოლოგიის ბაკალავრის ხარისხი, უფლება ეძლევა:

- დასაქმდეს ჰუმანიტარული მეცნიერებების, კულტურისა და განათლების სხვადასხვა სფეროში (საინფორმაციო-ბიბლიოგრაფიული, სარედაქტორო);
- იმუშაოს სასწავლო დაწესებულებებში, სახელმწიფო სტრუქტურებში, არქეოლოგიურ გათხრებზე, არქივებში, მუზეუმებში, ბიბლიოთეკებში, ტურისტულ ორგანიზაციებში, ადმინისტრაციულ სტრუქტურებსა და ორგანიზაციებში, გამომცემლობაში, ზოგადსაგანმანათლებლო და სპეციალურ სასწავლებლებში;
- იყოს ექსპერტი ორიენტალური სიძველეების განხრით.

სწავლის გაგრძელების საშუალება: უნივერსიტეტის კურსდამთარგმნულს, რომელსაც აქვს ასირიოლოგიის ბაკალავრის ხარისხი, უფლება ეძლევა სწავლა განაგრძოს მაგისტრატურაში.

ძირითადი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადა:

III სემესტრი

პროგრამაში მონაწილე ლექტორები: თსუ ჰუმანიტარული ფაკულტეტის 3 სრული, 3 ასოცირებული, 1 ასისტენტ-პროფესორი და 1 მოწვეული პედაგოგი.

სამეცნიერო-კვლევის მატერიალურ ტექნიკური ბაზა:

საბაკალავრო პროგრამის სამეცნიერო კვლევითი და შემოქმედებითი კომპონენტები განხორციელდება ორ ძირითად ბაზაზე:

1) თსუ ასირიოლოგიის დეპარტამენტში, სადაც მოწყობილია ბიბლიოთეკა. აღნიშნული კაბინეტი აღჭურვილია მდიდარი სამეცნიერო ლიტერატურით, სლაიდებით, რუკებით, ინტერნეტით;

2) ამერიკულ-ქართული ბიბლიური კვლევის და არქეოლოგიის ცენტრი (AGIBAS) თავისი ტექნიკური აღჭურვილობით (კომპიუტერი, პრინტერი,

ინტერნეტული ქსელი) და „ასიროლოგთა, ბიბლესტთა და კავკასიოლოგთა საზოგადოების“ (იხ. ვებ-გვერდი www.sabc.ge) ბიბლიოთეკით. საზოგადოებას მოეპოვება დარგში საინტერესო ბიბლიოთეკა და სტუდენტებისათვის განკუთვნილი ტექნიკური ბაზა, რომელიც აკმაყოფილებს ბაკალავრის მომზადების დარგში;

3) დარგის სპეციალისტების პირად ბიბლიოთეკებში, რაც ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის.